

תת"ע 8060/03/20 - מדינת ישראל נגד מירון שון

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז פתח תקווה

תת"ע 8060-03-20 מדינת ישראל נ' מירון שון
בפני כבוד השופטת שירי שפר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מירון שון

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד קורל מרקוביץ

ב"כ הנאשם - עו"ד חן פלצ'י

הנאשם בעצמו

הכרעת דין

1. כמצוות סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, הריני מודיעה על זיכוי הנאשם ולו מחמת הספק.
2. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה מיום 15.02.20, של התרה לנהיגה לבלתי מורשה לנהיגה, בניגוד לסעיף 10(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת התעבורה").
3. הנאשם כפר באישום המיוחס לו באמצעות בא כוחו וטען כי טרם הנהיגה, הנהג אמר לו "יש לי רישיון נהיגה" והראה לו צילום של רישיון הנהיגה בטלפון.

פרשת התביעה

4. מטעם המאשימה, העיד השוטר רס"ר דניס צרנומורץ, והוגשו הדו"ח, שסומן ת/1; דו"ח פעולה, שסומן ת/2; ודוח עיכוב, שסומן ת/3.

ע"פ עדות השוטר, ביום 15.02.20, בסמוך לשעה 02:40, ברחוב יצחק שמיר בפתח תקווה, בפינת חניית האצטדיון, הבחין השוטר בשני צעירים רכובים על אופנוע שנסע לכיוונו, חסם דרכו ועצרם. הנהג זוהה כדמיטרי רוסין והנוסע שהורכב מאחוריו - זוהה כנאשם. בבדיקה במסוף המשטרה עלה כי לדמיטרי אין רשיון נהיגה כלל. השוטר ציין בדוח הפעולה ת/2 כי הנאשם טען "שהאופנוע על שם אימו אך הוא אחראי כרגע ונתן לנ ג דמיטרי כי חשב שיש לו רשיון". דברי הנאשם תועדו בת/1: "תודה שאתה מודיע לי, הבהרת לי לגבי רשיונות".

בהסכמה הוגש מזכר אשר נרשם ע"י הפקח דמיטרי וולקוב (ת/4) בו תוארו עיקרי הדברים.

פרשת ההגנה

5. במסגרת פרשת ההגנה, העידו הנאשם (ע/ה1) והנהג דמיטרי רוסין (ע/ה2) (להלן: דמיטרי).

לטענת הנאשם, בילה עם דמיטרי בסנוקר, שם שתה אלכוהול ולכן לא רצה לנהוג בעצמו. את דמיטרי ראה נוהג בהזדמנויות שונות ועובר לאירוע טען בפניו דמיטרי כי הגדיל את הרשיון לA1, והראה לו צילום של היתר - רשיון נהיגה זמני הנושא את שמו, בפלאפון שלו.

עד הגנה 2, דמיטרי רוסין, העיד כי מבעוד מועד, באמצעות תוכנת הפוטושופ, זייף את שמו על גבי תמונת כרטיס רישיון נהיגה "סתם תמונה באינטרנט" - ואת התמונה הנ"ל הציג לנאשם באמצעות הפלאפון שלו טרם הנהיגה, עוד בהיותם בסנוקר. עוד ציין כי מאז האירוע, ניתק הקשר החברי בינו לבין הנאשם.

דין והכרעה

המטריה המשפטית:

6. סעיף 10 (ב) לפקודת התעבורה קובע כדלקמן:

"בעל רכב ומי שהשליטה על הרכב בידו לא ירשה לנהוג ברכב למי שאינו רשאי לפי סעיף קטן (א) לנהוג בו ובלבד שלא יהיה בעל רכב או מי שהשליטה על הרכב בידו, אחראי בעד נהיגתו על ידי אדם שאינו רשאי לנהוג בו, אם הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי שאותו אדם לא יוכל לנהוג ברכב".

7. על יסודותיה של העבירה הקבועה בסעיף 10(ב) לפקודת התעבורה עמד בית המשפט העליון בהרחבה בע"פ 502/66 גדליהו דויטש נ' מדינת ישראל (מיום 20/03/67):

"הרישא של סעיף 10 (ב) אינה קובעת צורך בכוונה או בידיעה כל-שהיא. האיסור נראה כמוחלט והוא מתחזק על-ידי הסיפא הקובעת הגנה אפשרית אחת, היינו שהנאשם נקט בכל האמצעים הסבירים כדי שאדם שאינו בעל רישיון נהיגה לא יוכל לנהוג ברכב. כלומר, לא זו בלבד שהנאשם לא הרשה את הנהיגה האסורה אלא שנקט באמצעים הדרושים למניעתה. רק אז ינקא. אם לא נקט באמצעים באלה ואף התיר את הנהיגה, אם כי תוך אי ידיעה מבחינה עובדתית אם הנוהג מורשה או אינו מורשה לנהוג, הרי שעבר את העבירה, כי ידיעה אינה מיסודות העבירה".

8. ברע"פ 4184/02 שאול לוי נגד מדינת ישראל (מיום 30/06/02), נקבע כיהוראת סעיף 10(ב) לפקודת התעבורה מהווה עבירת אחריות קפידה. כדי להביא להרשעה בעבירת אחריות קפידה די בהוכחת היסודות העובדתיים ואין צורך בהוכחת יסוד נפשי.

אולם, אם הנאשם יוכיח, שעשה כל שביכולתו לעשות למניעת העבירה, כי אז תעמוד לו ההגנה הקבועה בסיפת סעיף 10(ב) לפקודת התעבורה וכן בסעיף 22(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, הקובע כדלקמן:

"לא ישא אדם באחריות לפי סעיף זה אם נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה כל שניתן למנוע את העבירה. הטוען טענה כאמור- עליו הראיה".

9. **בנסיבות המקרה שהובא בפני, רכיבי סעיף 10 (ב) רישא לא היו שנויים במחלוקת בין הצדדים:** הנאשם כאמור הודה בכך שהוא בעל השליטה באופנוע וכי התיר לדמיטרי רוסין לנהוג באופנוע. הנאשם לא כפר בהיות דמיטרי בלתי מורשה לנהיגה, אלא שלטענתו, בטרם התיר לו לנהוג - דמיטרי הציג בפניו צילום היתר - רישיון נהיגה זמני לפיו הוא מורשה לנהוג באופנוע.

10. **אולם, לאחר שמיעת הראיות שוכנעתי כי הנאשם נקט בכל האמצעים הסבירים כדי למנוע את ביצוע העבירה כאמור בסעיף 10(ב) סיפא:**

א. שוכנעתי כי הנאשם אכן שאל את דמיטרי טרם הנהיגה אם יש לו רישיון נהיגה וכי דמיטרי הראה לו בפלאפון צילום היתר - רישיון נהיגה זמני הנושא את שמו שזויף על ידו.

ב. לעניין זה העיד הנאשם באופן עקבי ומשכנע. מטעמו העיד גם הנהג דמיטרי רוסין (עה/2). דמיטרי סיפר באופן ברור ונהיר הכיצד, מבעוד מועד, באמצעות תוכנת הפוטושופ, זייף את שמו על גבי תמונת רישיון נהיגה אותה מצא באינטרנט - ואת התמונה המזויפת הנ"ל הציג לנאשם באמצעות הפלאפון, טרם הנהיגה.

טענת הנאשם לפיה חשב שיש לדמיטרי רישיון נהיגה תועדה בדוח הפעולה - ת/2: "שון טען שהאופנוע על השם של אמו אך הוא אחראי כרגע ונתן לנ ג דמיטרי כי חשב שיש לו רישיון". בת/1 - ההזמנה לדין וכתב אישום תועדו דבריו לעת/1- "תודה שאתה מודיע לי, הבהרת לי לגבי רישיונות".

ג. המאשימה בסיכומיה ביקשה לדחות טענת הנאשם לפיה הוצג לו רישיון נהיגה הנושא את שמו של דמיטרי טרם הנהיגה וטענה לסתירות בין עדות הנאשם לעדות דמיטרי.

לא אוכל לקבל טענות אלו:

- כפי שצינתי, עדויות הנאשם ודמיטרי אמינות בעיני ולא מצאתי בהן סתירות. הנאשם טען כי דמיטרי הציג לו היתר - רישיון נהיגה זמני, ללא תמונה, הנושא את שמו. דמיטרי טען כי הציג לנאשם "רישיון מזויף כרטיס עם השם שלי סתם בנייד - פוטושופ... תמונה של כרטיס ורישיון. זה לא באמת". גם דמיטרי הדגיש כי הרישיון היה ללא תמונה. להתרשמותי, המינוחים השונים - "כרטיס" מפי דמיטרי ו"היתר" מפי הנאשם, שימשו לתיאור אותו צילום רישיון מזויף. הנאשם ודמיטרי ציינו שניהם כי ברישיון המזויף לא הופיעה תמונת פנים.

- תמונת הרישיון המזויף אומנם לא הוצגה בבית המשפט אך ניתן לכך הסבר מספק מפי דמיטרי: **"אין לי אותה ממוזמן, זה היה לפני שנה וחצי"** (עמוד 13 לפרוטוקול, שורה 3). בעניינינו, קיבל הנאשם לידיו דוח הזמנה לדין וכתב אישום, נכתבו דוחות פעולה ובזאת התמצתה החקירה. המאשימה לא טרחה לתעד את צילום הרישיון המזויף ואף נמנעה מלחקור את הנאשם ואת דמיטרי באזהרה. המאשימה בחרה שלא לחקור את המעורבים ולא לאסוף ראיות ולכן לא תשמע טענתה כלפי דמיטרי כי "העד מוסיף פרטים במהלך מסירת עדותו" (עמוד 14 לפרוטוקול שורה 12) או כי לא הוצגה תמונת הרישיון המזויף בעת שמיעת הראיות בבית המשפט, למעלה משנה אחרי האירוע.

- סרטון ממצלמת הגוף של השוטר אבד ולא הוגש לעיון בית המשפט. סרטון זה, אשר תעד את המפגש בין השוטר לנאשם וחילופי הדברים ביניהם, הינו הראיה הטובה ביותר להוכחת חילופי הדברים ואובדנו מהווה מחדל חקירתי מהותי בגינו נשמטת הקרקע תחת טענת המאשימה כי אין ליתן אמון בטענת הנאשם לפיה הוצג לו ע"י דמיטרי צילום רישיון נהיגה הנושא את שמו.

לעניין הנזק הראייתי בפלילים אפנה אל ע.פ. 5386/05, **בילל אלחורטי נ' מדינת ישראל** (18.05.06) שם נקבע כך:

"בדומה לרציונל של הכלל בדבר הנזק הראייתי במשפט האזרחי, כיוון שמחדלי התביעה הזיקו לנאשם, התביעה היא שצריכה לשאת במחיר הראייתי; משמע שבית המשפט יניח, כי אילו התבצעה פעולת החקירה במלואה, הייתה מביאה לממצא המיטיב ביותר עם הנאשם".

חוסרים אלו בחקירה - נאשם ועד אשר לא נחקרו, טענת הגנה שלא תועדה כראוי ולא נבדקה, צילום רישיון נהיגה מזויף שלא תועד, אובדן סרטון ממצלמת הגוף של השוטר, עולים כדי מחדלי חקירה ובשל מחדלים אלו נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות אשר עמד נגדו, עד כי קיים חשש ממשי כי הגנתו קופחה, כמו גם זכותו להליך הוגן (ע"פ 5633/12 **ניימן נ' מדינת ישראל** (10.7.2013)).

- גם מתגובתו של הנאשם כפי שתועדה בת/1 **"תודה שאתה מודיע לי, הבהרת לי לגבי**

רישיונות - למדה אני כי התקיים שיח בינו לבין השוטר - שיח אשר תועד באופן חלקי בלבד בת/1 ובת/2. שוכנעתי כי במהלך אותו שיח טען הנאשם באוזני השוטר כי דמיטרי הציג לו צילום רישיון נהיגה הנושא את שמו.

לטעמי, בנסיבות אלו, עלה בידי הנאשם להוכיח כי טרם הנג דמיטרי הציג לו צילום רישיון נהיגה מזויף הנושא את שמו וזאת באמצעות הפלאפון.

ד. במישור המשפטי - קובעת אני כי קמה לנאשם ההגנה הקבועה למתיר בסעיף 10 (ב) סיפא לפקודת התעבורה - שוכנעתי כי הנאשם "נקט בכל האמצעים הסבירים" כדי למנוע את ביצוע העבירה:

ראשית, בנסיבות המקרה, הנאשם לא צריך היה לדעת ולא יכול היה לדעת כי רישיון הנהיגה אשר הוצג לו על ידי דמיטרי מזויף הוא. הנאשם אינו מומחה לזיהוי פלילי או חוקר משטרה. התרחיש לפיו חבר יציג בפני חברו רישיון מזויף הוא חריג ובלתי צפוי. שוכנעתי מכנות טענת הנאשם כי הוטעה לחשוב כי הרישיון אשר הוצג בפניו מהימן הוא. מצאתי כי הטעות הינה סבירה בנסיבות המקרה וכי עומדת לנאשם ההגנה של טעות במצב דברים, המעוגנת בסעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 לפיו: **"העושה מעשה בדמותו מצב דברים שאינו קיים, לא ישא באחריות פלילית אלא במידה שהיה נושא בה אילו היה המצב לאמיתו כפי שדימה אותו"**.

שנית, בנסיבות המקרה, יכול היה הנאשם להסתפק בהצגת צילום הרישיון באמצעות הפלאפון ולא לעמוד על הצגת המקור. בימינו, כאשר השימוש בפלאפון הוא כה מרכזי ונפוץ, ומסמכים רבים מתועדים ונשמרים בפלאפון האישי, איני סבורה כי היה על הנאשם לעמוד על הצגת רישיון נהיגה מקורי כטענת התביעה בסיכומיה, ודי היה, בנסיבות המקרה, בבחינת הרישיון **המזויף** הנושא את שמו של דמיטרי, באמצעות צילום בפלאפון. הנאשם, כאמור, עמד על הצגת הרישיון ע"י דמיטרי והוטעה לחשוב באמצעות צילום רישיון נהיגה **מזויף** כי אכן יש לדמיטרי רישיון נהיגה לאופנוע. לו היה מדובר במעביד השוקל העסקת עובד כנהג, ייתכן והיה מקום לעמוד על הצגת רישיון נהיגה מקורי של העובד, צילמו על ידי המעביד ושמירת הצילום (עפ"ת מרכז) 49777-05-18 **מכלוף נ' מדינת ישראל** (מיום 12/12/8)). אין זה המקרה.

גם מתיקונה של תקנה 9 לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 - לפיו בוטלה חובת נשיאת רישיונות רכב ונהיגה בעת הנסיעה, למדה אני כי יכול היה הנאשם, בנסיבות המקרה, להסתפק בהצגת צילום הרישיון המזויף באמצעות מכשיר הפלאפון של חברו.

11. מכאן, כי עומדת לנאשם ההגנה הקבועה בסעיף 10 (ב) סיפא לפקודת התעבורה.

12. לאור כל האמור לעיל, הנני קובעת כי לא הוכח בפני, מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם עבר עבירה כמיוחס לו בכתב האישום שבנדון.

ניתנה היום, כ"א אייר תשפ"א, 03 מאי 2021, במעמד הצדדים